

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 36C/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122201084
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4122201084.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Katarínou Moravčíkovou v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/X, XXX XX D., zast.: JUDr. Anetta Árvayová, advokátka, Sládkovičova 7, 949 01 Nitra, proti žalovaným: 1) E. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXXX/X, XXX XX H., 2) I. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXXX/X, XXX XX K., 3) Slovenská republika, v zast. Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdkova 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou (v podiele 1/1) nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v k. ú. L. E., označenej ako parc. reg. „C“, a to parc. č. XXXX/XX orná pôda vo výmere 9 722 m², podľa geometrického plánu č. 44/2022, vyhotovenom A. L. M. dňa 16.03.2023, úradne overenom Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor, dňa 13.04.2023 A. B. N. pod č. G1-580/2023.

II. Stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa podala na Okresný súd Nitra (ďalej ako súd) dňa 31.01.2022 cestou právnej zástupkyne žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nachádzajúcej sa v k. ú. L. E., označenej ako parc. č. XXXX/XX orná pôda vo výmere 9722 m², ako parc. registra „C“ (ďalej ako nehnuteľnosť). V žalobe uviedla, že na základe prídelovej listiny zo dňa 31.05.1958 sa rodičia žalobkyne stali vlastníkmi nehnuteľnosti nachádzajúcej sa k. ú. D. – L. E.. Právny predchodca žalovaných v 1. až 3. rade (A. D. O.) bez ich vedomia parcely, za ktoré mal kvôli prídelcom deklarované právo na náhradu osvedčením o dedičstve dňa 17.09.1996, prededil, na základe čoho Okresný úrad v Nitre, katastrálny odbor, uskutočnil zápis do listu vlastníctva č. XXX, k. ú. L. E.. Osvedčením o dedičstve 25D/8/2015, D not. 96/2015 zo dňa 23.09.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.10.2015, žalobkyňa po neb. matke B. K., P. G., zomr. dňa 13.04.2015, nadobudla okrem iných aktív aj aktíva v časti nehnuteľnosti katastrálne územie L. E. I. č. XXX parcely registra „C“ parc. č. XXXX/XX ornú pôdu o výmere 9722 m². Rozhodnutím bývalého Pozemkového úradu v Nitre č. 29/91-R-I, vydaným dňa 16.12.1994, právoplatným dňom 24.07.1995, riešil správny orgán uplatnený reštitučný nárok v zmysle zákona č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov A. D. O. na vydanie nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k.ú. D. – L. E., patriace pôvodnej vlastníčke J. O. (matke žalobkyne). Skonfiškovaný majetok bol po vykonanom prídelovom konaní prevedený do vlastníctva fyzických osôb na základe prídelových listín. Bývalý Pozemkový úrad v Nitre rešpektoval prídelencov, ktorí sa preukázali v čase vydávania rozhodnutia, že ich vlastníctvo trvá a z toho dôvodu pre zákonné prekážky § 11 zákona deklaroval A. D. O. v jeho podiele právo na náhradu od Slovenského pozemkového fondu a nepriznal mu vlastnícke právo na predmetné nehnuteľnosti, medzi ktorými sú aj pridelené parcely č. XXXX/X, XXXX/X. A. D. O. mal kvôli pridelencom deklarované právo na náhradu osvedčením o dedičstve dňa 17.9.1996, napriek tomu prededil spornú nehnuteľnosť, zápis do LV č. XXX, k.ú. L. E.. Okresný úrad v Nitre, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a

lesného hospodárstva, Štefánikova tr. 88, Nitra, konštatoval, že sa jedná pravdepodobne o dvojité vlastníctvo, na základe uvedeného odporučil, podanie určovacej žaloby na súd. Žalobkyňa dala dňa 24.06.2014 vypracovať Geometrický plán na obnovu hraníc pôvodnej parcely č. XXXX/X (nové p. č. XXXX/XX, XXXX/X), na základe ktorého spolu so svojou matkou podala návrh na zápis zápisu do katastra nehnuteľnosti v obci Veľká Dolina, kat. úz. L. E.. V katastri bol vykonaný zápis v katastrálnom území L. E. do listu vlastníctva č. XXX pod Q. XXX/XX dňa 18.09.2014. Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor, žalobkyni oznámil, že v katastrálnom operáte v katastrálnom území L. E. je duplicitne evidované vlastnícke právo k tej istej časti pozemku, označenej jednak ako parcela registra E č. XXXX/X a jednak ako parcely registra C č. XXXX/XX, Q. XXXX/XX a parcela registra E č. XXXX/X. Parcela registra E č. XXXX/X je evidovaná na LV č. XXX, parcela registra C č. XXXX/XX je evidovaná na LV č. XXX, parcela registra C č. XXXX/XX je evidovaná na LV č. XXX a parcela registra E č. XXXX/X je evidovaná na LV č. XXX. Na základe tejto skutočnosti Okresný úrad pristúpil k vyznačeniu poznámky o tom, že hodnovernosť údajov katastra o práve k nehnuteľnosti bola spochybnená na LV č. XXX, Q. XXX, Q. XXX O. Q. XXX. Žalobkyňa poukázala na to, že uvedená poznámka obmedzuje nakladať s nehnuteľnosťou a údaje katastra, ktorých hodnovernosť bola spochybnená sa v zmysle § 71 ods. 3 katastrálneho zákona, nesmú používať, pokiaľ nebude uzavretá dohoda alebo podaná žaloba na súdu o určenie vlastníckeho práva. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že so žalovanými E. a I. F. spísala dohodu o urovnaní. Na základe tejto skutočnosti podala návrh na vklad dohody o urovnaní do katastra nehnuteľností, pričom konanie bolo prerušené na základe rozhodnutí č. V 7907/2020-14 a V 7906/2020-14 z dôvodu, že žalované odmietli spolupracovať, uvedené konania boli zastavené. Žalobkyňa má naliehavý právny záujem na tom, aby súd podanú žalobu prejednal a vyhovel jej ako aj priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania.

2. Súd uznesením č. k. 36C/4/2022-42 zo dňa 10.03.2022, právoplatné dňa 29.03.2022, zastavil konanie voči pôvodnému žalovanému v 1.rade D. O., pretože zistil, že žalovaný v 1.rade zomrel ešte pred podaním žaloby.

3. Súd vyzval žalované v 1. a 2. rade na vyjadrenie k žalobe. Tie sa k žalobe vyjadrili tak, že uzavreli so žalobkyňou dohodu o urovnaní bez finančného nároku, čím považovali spornú nehnuteľnosť za vyporiadanú. Na základe uvedeného navrhli súdu, aby žalobe vyhovel. Zároveň súdu navrhli, aby nepriznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania, v tejto časti navrhli žalobu zamietnuť.

4. Žalobkyňa v rámci dupliky prostredníctvom právnej zástupkyne uviedla, že na základe podpísaných dohôd o urovnaní bol podaný návrh na vklad dohody o urovnaní do katastra nehnuteľností, konanie V 7907/2020-14, V 7906/2020-14 Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor prerušil z dôvodu, že v konaní evidovanom pod č. V 7907/2020 bolo potrebné vyhotoviť geometrický plán na vymedzenie rozsahu duplicitného vlastníctva, predložiť prílohy v listinnej podobe, a to originály alebo v úradne osvedčené uznesení o dedičstve sp. zn. 1D/575/2004 – 240, D not 92/2004, sp. zn. 25D/8/2015, D not. 96/2015 a uviesť výšku spoluvlastníckeho podielu, v akej vlastní pozemok registra E KN parcelné číslo 2182/2, orná pôda o výmere 70585 m2 účastník konania v 1. rade - E. F. ako právny nástupca po nebohom A. D. O. (a nebohom M. F.), ktorá má tvoriť predmet urovnania v konaní evidovanom pod č. V 7907/2020 a uviesť identifikačné údaje navrhovateľa. Nakoľko žalované odmietli poskytnúť súčinnosť a predložiť v katastrálnom konaní požadované údaje, katastrálne konanie bolo zastavené. Na základe uvedeného dôvodu žalobkyňa podala na súd žalobu o určenie vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti. Žalobkyňa ďalej uviedla, že dňa 24.06.2014 dala vypracovať Geometrický plán na obnovu hraníc pôvodnej parcely č. XXXX/X /nové p.č. XXXX/XX, XXXX/X/ p. A. L. M., autorizovanému geodetovi a kartografovi Nitra a požiadala spolu s matkou B. K. Správu katastra Nitra dňa 23.07.2014 o vykonanie zápisu do katastra nehnuteľnosti v obci Veľká Dolina, kat. úz. L. E.. Listom zo dňa 23.09.2014 Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor Nitra vykonal zápis do katastra nehnuteľností v katastrálnom území L. E. do LV č. XXX pod č. XXX/XX dňa 18.09.2014.

5. Žalobkyňa prostredníctvom právnej zástupkyne navrhla, aby súd prerušil konanie najmenej na tri mesiace z dôvodu vypracovávania geometrického plánu na vymedzenie duplicitného vlastníctva. Súd návrhu žalobkyne na prerušenie konania vyhovel a uznesením č.k. 36C/4/2022-91 zo dňa 27.04.2023 prerušil konanie na lehotu troch mesiacov od právoplatnosti tohto uznesenia.

6. Dňa 28.04.2023 žalobkyňa doručila súdu Geometrický plán č. 44/2022 a zároveň navrhla súdu, aby vzhľadom k odpadnutiu prekážky konania (vypracovanie GP 44/2022) pokračoval v konaní.

7. Na pojednávaní dňa 13.06.2022 sa nezúčastnili žalované v 1. a 2.rade. Právna zástupkyňa žalobkyne uviedla, že trvá na podanej žalobe, v celom rozsahu sa pridržia písomne podanej žaloby. Poukázala na to, že žalobkyňa sa snažila dohodnúť so žalovanými v 1. a 2.rade aj mimosúdne, ale k povoleniu vkladu v zmysle dohôd o urovaní nedošlo z dôvodu na strane žalovaných v 1. a 2.rade, ktoré nepredložili požadované doklady. Počas konania bol vyhotovený geometrický plán č. 44/2022, preto si žalobkyňa uplatnila aj náhradu nákladov za jeho vyhotovenie. Ďalej uviedla, že dohoda o urovaní sa riešila so všetkými pôvodnými žalovanými, avšak žalovaný v 1. rade D. O. ju nepodpísal, od neho nebola vrátená späť žalobkyňi, nevedela, či z dôvodu úmrtia žalovaného v 1.rade. Dedičmi po zomr. A. D. O., ktorý je evidovaný na LV č. XXX k.ú. L. E., sú osoby, ktoré sú uvedené v dedičskom rozhodnutí, ktoré je súčasťou tohto spisu. Dedičské rozhodnutie po matke žalobkyne nebolo zaznamenané do KN z dôvodu, že už v r. 2015 bola zaevidovaná duplicita vlastníctva. Právna zástupkyňa žalobkyne navrhla pojednávanie odročiť s tým, že urobí úkony nevyhnutné k tomu, aby zistila právnych nástupcov po poručiteľovi D. O., zomr. dňa 28.10.2021.

8. Právna zástupkyňa žalobkyne podaním zo dňa 11.07.2023 oznámila súdu, že zomr. D. O. nezanechal žiadnych právnych nástupcov a ani dedičov, Okresný úrad Prešov – ako zástupca Slovenskej republiky nariadil likvidáciu dedičstva po poručiteľovi. Dňa 15.09.2023 doručila súdu návrh na vstup do konania žalovaného v 3.rade a návrh na zmenu žaloby. Vo svojom návrhu uviedla, že dedičské konanie po poručiteľovi D. O., nar. XX.XX.XXXX, zom. dňa 28.10.2021, naposledy bytom R. XX, nie je ešte ukončené, z toho dôvodu navrhla súdu, aby rozhodol o pripustení vstupu subjektu do konania na strane žalovaného - Slovenská republika, v zast. Okresný úrad Prešov, Námestie mieru č. 3, 080 01 Prešov, IČO: 00 15 866 (ako právny nástupca po nebohom A. D. O., naposledy bytom K., J. X a potom právny nástupca po nebohom D. O., P. O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom R. XX). Zároveň súdu navrhla zmenu žaloby.

9. Súd uznesením č. k. 36C/4/2022-137, právoplatným dňa 25.10.2023, pripustil vstup do konania na strane žalovaného a to ako žalovaný v 3.rade - Slovenská republika, v zast. Okresný úrad Prešov, Námestie mieru č. 3, 080 01 Prešov, IČO: 00151866 a pripustil zmenu žaloby podľa návrhu žalobkyne. Okresný úrad Prešov ako žalovaný v 3.rade v tomto konaní namietal pasívnu legitimitáciu na zastupovanie Slovenskej republiky v spore a navrhol, aby Slovenskú republiku, ako žalovaného v 3. rade, v konaní zastupoval Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345 (ďalej aj ako SPF).

10. Právna zástupkyňa žalobkyne podaním doručeným súdu dňa 21.03.2024 oznámila, že žalobu v časti proti žalovanému v 3. rade berie späť z dôvodu, že po právoplatnosti uznesenia Okresného súdu v Humennom č.k. 10D 777/2021, Dnot 10/2022 zo dňa 19.12.2023 prešli práva pôvodne žalovaného v 3. rade Slovenská republika, v zast. Okresný úrad Prešov, Námestie mieru č. 3, 080 01 Prešov, IČO: 00151866 na Slovenskú republiku, v zastúpení Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345 a navrhla súdu, aby pripustil do konania ako žalovaného v 3. rade - Slovenskú republiku, v zastúpení Slovenský pozemkový fond so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345.

11. Na pojednávaní uskutočnenom dňa 25.06.2024 sa zúčastnila žalobkyňa, právna zástupkyňa žalobkyne a žalovaný v 3. rade. Žalované v 1. a 2.rade sa na pojednávaní nezúčastnili. Právna zástupkyňa žalobkyne uviedla, že trvá na podanej žalobe a navrhla jej vyhovieť v zmysle uznesenia, ktorým bola pripustená zmena žalobného návrhu. Žalobkyňa dala vypracovať geometrický plán, upravila žalobný petít a okruh žalovaných. Z dôvodu, že došlo k prerušeniu katastrálnych konaní na základe dohody o urovaní, žiadali žalovaní v 1. rade telefonicky, aby predložila požadované orgány správnym orgánom, ale tá uviedla, že doklady neposkytne a ďalšie dohody nepodpíše. Ak by aj žalobkyňa predložila správne orgánu požadované doklady, bez súčinnosti žalovaných by vklad nebol do katastra nehnuteľností povolený. Dohoda o urovaní bola zaslaná aj p. O., ale o jeho smrti nevedeli a dozvedeli sa o nej až v priebehu súdneho sporu. Pokiaľ ide o otázku, ktorý zo žalovaných má byť zaviazaný na zapltenie trov konania žalobkyne, to nechala na uvážení súdu.

12. Žalovaný v 3. rade sa vyjadril, že voči uplatnenému nároku nemá výhrady. Pokiaľ bude súd považovať nárok žalobkyne za preukázaný, ponecháva rozhodnutie na úvahe súdu. Nesúhlasil však s uplatnením nároku žalobkyne na náhradu trov konania voči žalovanému v 3. rade a navrhol, aby súd aplikoval §

257 CSP a z dôvodov hodných osobitného zreteľa a tento nárok žalobkyni nepriznal. Poukázal na dôvody hodné osobitného zreteľa a to, že žalovaný v 3. rade nedal podnet na podanie žaloby, treba prihliadnuť na jeho procesnú situáciu, kedy nadobudol po zomr. D. O. jeho majetok ako odúmrt', keďže tento nemal právnych nástupcov. Za danej situácie priznanie nároku žalobkyni sa javí ako neprimerané, nespravodlivé a odporujúce dobrým mravom.

13. Súd vykonal dokazovanie listinami, predloženými žalobkyňou, a to najmä prídelová listina zo dňa 31.05.1958, osvedčenie o dedičstve 25D/8/2015 D not. 96/2015 zo dňa 23.09.2015, stanovisko Okresného úradu v Nitre, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva Nitra zo dňa 20.02.2001, oznámenie o vykonaní zápisu do katastra nehnuteľností zo dňa 23.09.2014, oznámenie Okresného úradu v Nitre zo dňa 08.06.2015, LV č. XXX O. XXX, oznámenie o vykonaní zápisu do katastra nehnuteľností zo dňa 05.04.2016, dohoda o urovnaní s E. F. a I. F., návrh na vklad dohody o urovnaní do katastra nehnuteľností, rozhodnutie o prerušení konania V 7907/2020-14 a V 7906/2020-14, rozhodnutie o zastavení konania V 7907/2020-14 a V 7906/2020-14, geometrický plán č. 44/2022, uznesenie Okresného súdu Humenné z 19.12.2023, 10D 777/2021, vyjadreniami strán sporu, pričom zistil nasledovný skutkový stav a vec takto právne posúdil.

14. Z predložených listinných dôkazov – z prídelovej listiny v k. ú. D. B.č. 18/1958 zo dňa 13.05.1958, Osvedčenia o dedičstve 25D/8/2015 D not. 96/2015 zo dňa 23.09.2015, stanoviska Okresného úradu v Nitre, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva Nitra zo dňa 20.02.2001, oznámenia o vykonaní zápisu do katastra nehnuteľností zo dňa 23.09.2014, oznámenia Okresného úradu v Nitre zo dňa 08.06.2015, LV č. XXX, LV č. XXX, Oznámenia o vykonaní zápisu do katastra nehnuteľností zo dňa 05.04.2016, dohody o urovnaní s E. F. a I. F., návrhu na vklad dohody o urovnaní do katastra nehnuteľností, rozhodnutia o prerušení konania V 7907/2020-14 a V 7906/2020-14, rozhodnutia o zastavení konania V 7907/2020-14 a V 7906/2020-14, vyplýva, že evidované vlastnícke právo k pozemku, označeného ako parcela registra E č. XXXX/X, parcela registra C č. XXXX/XX, Q. XXXX/XX a parcela registra E č. XXXX/X je evidované duplicitne.

15. Geometrickým plánom č. 44/2022, vyhotoveným dňa 16.03.2023, A. L. M., úradne overenom Okresným úradom Nitra, Ing. Evou Hrehovou pod č. G1-580/2023, na vymedzenie duplicitného vlastníctva k parc. reg. KKN č. XXXX/XX O. XXXX/X, došlo zameraniu parc. č. XXXX/XX orná pôda vo výmere 9 722 m². GP slúži ako technický podklad pre rozhodnutie súdu vo veci určenia vlastníckych práv k pozemkom registra KKN parc. č. XXXX/XX O. XXXX/X. Vlastnícke právo je duplicitné.

16. Uznesením Okresného súdu Humenné, prostredníctvom notára JUDr. Ivety Bžánovej, bolo dňa 19.12.2023, sp. zn. 10D 777/2021, Dnot 10/2022, bolo rozhodnuté vo veci prejednaní dedičstva po neb. D. O., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom R. XX, okrem iného tak, že majetok poručiťľa po likvidácii a uspokojení veriteľov poručiťľa, pripadol štátu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.12.2023.

17. Podľa § 123 Občianskeho zákonníka, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

18. Podľa § 124 Občianskeho zákonníka, všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana.

19. Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastník má právo na ochranu proti tomu kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje, najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávnom zadržuje.

20. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

21. Podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako CSP), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

22. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

23. Podľa § 150 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia - strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

24. Podľa § 151 ods. 1 CSP, popretie skutkových tvrdení protistrany - skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

25. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

26. Podľa § 152 CSP, hmotnoprávna námietka je právny úkon strany spôsobujúci zmenu, zánik alebo oslabenie práva protistrany.

27. Podľa § 153 ods.1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

28. Podľa § 42 ods. 2 písm. c) zák. č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) , zmluva, verejná listina alebo iná listina obsahujú označenie nehnuteľnosti podľa katastrálneho územia, pozemku podľa parcelného čísla evidovaného v súbore popisných informácií, pozemku evidovaného ako parcela registra „C“ alebo parcela registra „E“, druhu pozemku a výmery pozemku, súpisného čísla stavby a parcelného čísla pozemku, na ktorom je stavba postavená, čísla bytu alebo nebytového priestoru, čísla poschodia, čísla vchodu a spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na pozemku, prípadne na prísluší pozemku, súpisného čísla stavby a parcelného čísla pozemku, na ktorom je dom postavený; ak je nehnuteľnosť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov, uvádza sa i podiel vyjadrený zlomkom k celku.

29. Podľa § 70 ods. 1 katastrálneho zákona, údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak.

30. Podľa § 7 písm. c) katastrálneho zákona, kataster obsahuje tieto údaje: údaje o právach k nehnuteľnostiam, údaje o vlastníkovi nehnuteľnosti (ďalej len „vlastník“) a o inej oprávnenej osobe, ak ide o fyzickú osobu, meno, priezvisko, rodné priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, a ak ide o cudzinca, iný identifikátor a miesto trvalého pobytu, ak ide o právnickú osobu, názov, sídlo a identifikačné číslo, ako aj údaje o skutočnostiach súvisiacich s právami k nehnuteľnostiam.

31. Podľa § 46 ods. 1 katastrálneho zákona, ako vlastníka alebo inú oprávnenú osobu zapíše okresný úrad do katastra osobu uvedenú vo verejnej listine alebo v inej listine, ak sa inou verejnou listinou alebo inou listinou nepreukáže, že vlastníkom alebo inou oprávnenou osobou je iná osoba.

32. Podľa § 1 a § 17 ods. 1 zák. č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku a podľa § 34 zák. č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, poľnohospodárske nehnuteľnosti vo vlastníctve štátu tvoriace poľnohospodársky pôdny fond a lebo do neho patriace a lesné nehnuteľnosti v rozsahu ustanovenom zákonom č. 229/1991 Zb., spravuje Slovenský pozemkový fond.

33. Právna teória rozoznáva viaceré druhy súkromnoprávných žalôb, ako aj viaceré kritériá na ich kategorizáciu. Ustanovenie § 137 CSP uvádza jednotlivé druhy žalôb demonštratívne. Iná žaloba, teda v § 137 neuvedená, je prípustná, ale iba za predpokladu, že osobitný petit vyplýva z hmotného práva, teda hmotné právo musí založiť oprávnenie súdu rozhodnúť tak, že výrok rozhodnutia neznie ani na splnenie povinnosti, ani na deklaratórne určenie (ne)existencie práva, či právnej skutočnosti. Normatívny

význam ustanovenia § 137 CSP spočíva v tom, že vymedzuje podmienky prípustnosti pre niektoré druhy žalôb. Podmienkou prípustnosti žaloby na určenie, či tu právo je alebo nie je, je naliehavý právny záujem žalobcu. Prípustnosť žaloby na určenie právnej skutočnosti musí vyplývať z osobitného predpisu (najmä z hmotného práva); inak je takáto žaloba neprípustná. Pri určovacej žalobe [§ 137 písm. c)] znie žalobný návrh na určenie, či tu právo je (pozitívna určovacia žaloba) alebo, či tu právo nie je (negatívna určovacia žaloba).

34. Žalobca má naliehavý právny záujem na určení, či tu právo je alebo nie je, vtedy, ak je tvrdené právo neisté alebo ohrozené za predpokladu, že vyhovujúcim určovacím rozsudkom možno túto neistotu alebo ohrozenie odstrániť. Prívlastok naliehavý je potrebné chápať tak, že právny záujem má dostatočnú intenzitu. Naliehavosť sa prejaví v tom, že určovací rozsudok bude pre žalobcu podstatným spôsobom užitočný. Naopak, naliehavosť nie je daná, ak má žalobca k dispozícii iný spôsob ochrany tvrdeného práva. Z doktríny preventívneho charakteru určovacej žaloby vyplýva, že naliehavý právny záujem absentuje, ak má žalobca možnosť žalovať na splnenie povinnosti. Je to tak v prípadoch, keď tvrdené právo už nie je v štádiu neistoty alebo ohrozenia, ale kedy už došlo k jeho porušeniu.

35. Vo vzťahu k preukázaniu naliehavého právneho záujmu žalobkyne súd poukazuje napr. na uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 11.03.2015, sp. zn. 6Co/25/2015, podľa ktorého, ak sa žalobca domáha určenia, že je vlastníkom nehnuteľnosti, pri ktorej je v katastri nehnuteľností zapísaný ako vlastník niekto iný, má vo vzťahu k tejto osobe nepochybne naliehavý právny záujem na požadovanom určení. S prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností je odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcu je v tejto situácii neisté a že bez požadovaného určenia by jeho právo mohlo byť ohrozené. Pretože súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva je podkladom na vykonanie zmeny v zápise v katastri nehnuteľností, je žaloba o určenie vlastníckeho práva spôsobilým právnym prostriedkom na odstránenie neistoty o skutočných právnych vzťahoch medzi účastníkmi. Umožňuje totiž dosiahnuť zhodu medzi skutočným právnym stavom a stavom zapísaným v katastri nehnuteľností. Žaloba o určenie vlastníckeho práva žalobcu musí smerovať proti všetkým, ktorí sú ako vlastníci nehnuteľností zapísaní v katastri nehnuteľností.

36. Žalobkyňa predloženými listinnými dôkazmi potvrdila, že vlastníkom spornej nehnuteľnosti je aj iná osoba ako len žalobkyňa, čím je ohrozené jej vlastnícke právo. Okolnosť, že je ako vlastník určitej nehnuteľnosti, ktorá nie je predmetom spoluvlastníctva, v katastri nehnuteľností popri žalobcovi zapísaný aj žalovaný (duplicitný zápis), odôvodňuje vždy naliehavý právny záujem žalobcu na určení, že je vlastníkom takej nehnuteľnosti, a pod. prihliadnutím na význam zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností (výpis z katastra nehnuteľností slúži ako preukázanie vlastníckeho práva) a na jeho právne účinky je odôvodnený záver, že právne postavenie žalobcu je za tejto situácie neisté, a že bez požadovaného určenia by jeho právo mohlo byť aj ohrozené. Súdne rozhodnutie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je vždy podkladom na vykonanie zmien v zápisoch katastra nehnuteľností (Najvyšší súd SR, sp. zn. 2Cdo 163/2005).

37. Na základe vykonaného dokazovania súd konštatuje, že žaloba bola podaná dôvodne. Súd mal za preukázanú existenciu duplicitného vlastníckeho práva k spornej nehnuteľnosti žalobkyne a žalovaných v 1. až 3.rade. Žalobkyňa účinne preukázala na základe listinných dôkazov, že je vlastníčkou spornej nehnuteľnosti a má naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva. Taktiež žalovaní v 1. až 3.rade nepopierali vlastnícke právo žalobkyne k spornej nehnuteľnosti; preukázali to ako uzavretím dohody o urovnaní medzi žalobkyňou a žalovanými v 1. a 2.rade, tak i vyjadrením žalovaných v 1. a 2.rade doručeným súdu, v ktorom navrhli súdu, aby žalobe vyhovel a vyjadrením žalovaného v 3.rade na pojednávaní zo dňa 25.06.2024. Žalobkyňa podala žalobu dôvodne, pretože Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor Nitra, žalobkyňu oznámil, že v katastrálnom operáte v katastrálnom území L. E., je duplicitne evidované vlastnícke právo k tej istej časti pozemku, označenej jednak ako parcela registra E č. XXXX/X a jednak ako parcely registra C č. XXXX/XX, Q. XXXX/XX a parcela registra E č. XXXX/X. Parcela registra E č. XXXX/X je evidovaná na liste vlastníctva č. XXX, parcela registra C č. XXXX/XX je evidovaná na liste vlastníctva č. XXX, parcela registra C č. XXXX/XX je evidovaná na liste vlastníctva č. XXX a parcela registra E č. XXXX/X je evidovaná na liste vlastníctva č. XXX. Na základe tejto skutočnosti Okresný úrad Nitra, katastrálny odbor, pristúpil k vyznačeniu poznámky o tom, že hodnovernosť údajov katastra o práve k nehnuteľnosti bola spochybnená na LV č. XXX, Q. XXX, Q. XXX O. Q. XXX. Okresný úrad v Nitre, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, Štefánikova tr. 88, Nitra, konštatoval, že sa jedná pravdepodobne o dvojité vlastníctvo, na základe uvedeného odporučil

podanie určovacej žaloby na súd. Žalované v 1. a 2. rade súhlasili so žalobou a žalovaný v 3. rade nemal tiež voči nej námietky. S poukazom na to súd dospel k záveru, že vyhovením žalobe sa odstráni duplicitné vlastníctvo. Pokiaľ ide o žalovaného v 3. rade, tak štát nadobudol majetok poručiteľa ako odúmrt' a keďže nehnuteľnosť, o určenie vlastníckeho konania ktorej sa koná, tvorí poľnohospodársky fond, jeho správcom je SPF. Tvrdenia žalobkyne súd vyhodnotil ako nesporné.

38. S poukazom na vyššie uvedené súd žalobe vyhovel v zmysle žalobného návrhu, ktorý pripustil uznesením na čl. 137 po predložení geometrického plánu zo strany žalobkyne.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

41. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

42. Žalovaní v 1. až 3. rade namietali priznanie nároku na náhradu trov konania žalobkyňi. Súd je toho názoru, že pre tento prípad je dôvodné uplatniť § 257 CSP, pretože žalované v 1. a 2. rade poskytli potrebnú súčinnosť pred podaním žaloby a stav, pre ktorý nebola duplicita vlastníckeho práva mimosúdne doriešená, nemožno pričítať na ich ťarchu. To platí aj vo vzťahu k žalovanému v 3. rade, ten vstúpil do konania z dôvodu, že majetok po neb. D. O. pripadol štátu ako odúmrt'. Všeobecne platí, že nesprávne označenie orgánu, ktorý má v mene štátu konať, v žalobe - pri správnom označení štátu ako žalovaného - nemôže byť na ujmu žalobcovi a nemôže viesť k zamietnutiu žaloby. Je totiž vecou súdu, aby si urobil záver o tom, ktorý orgán má v mene štátu konať v súlade so zákonom č. 514/2003 Z. z. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24. júna 2020, sp. zn. 6 Cdo 87/2019). Súd sa podrobne zaoberal aj touto otázkou, pričom dospel k záveru, že týmto subjektom je Slovenský pozemkový fond, s ktorým už v priebehu sporu ďalej konal. Súd je toho názoru, že nebolo nutné osobitne rozhodnúť o tom, že v mene SR koná SPF, keďže postupoval podľa vyššie uvedeného a stranám sporu oznámil, že bude konať práve s SPF ako správcom majetku poručiteľa.

43. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Znamená to, že súd nemusí zaviazat' neúspešnú stranu sporu na náhradu trov konania, resp. nemusí zaviazat' stranu, ktorá spôsobila vznik trov svojím zavinením, aby tieto trovy nahradila protistrane. Dôvody hodné osobitného zreteľa budú tak naďalej generálnym dôvodom pre nepriznanie náhrady trov konania, pričom § 257 CSP vytvára väčší priestor na voľnú úvahu súdu. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobné a iné pomery všetkých strán sporu (teda nielen tej strany, ktorú by podľa všeobecných ustanovení zaťažovala povinnosť nahradit' trovy konania, ale aj tej strany, ktorej majetková sféra by bola výnimočným nepriznaním náhrady trov dotknutá) a všíma si aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní (R 24/1964). Ustanovenie § 257 CSP neslúži na zmiernovanie alebo odstraňovanie majetkových rozdielov medzi stranami (pozri náleží Ústavného súdu ČR, I. ÚS 2862/07). Použitie § 257 CSP neodôvodňuje ani fakt, že strana nie je solventná, alebo že zárobná a majetková situácia strany, ktorá v spore zvíťazila, je lepšia ako u jej protistrany. Toto ustanovenie má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti, teda, inými slovami, na dosiahnutie spravodlivosti pre strany sporu, pokiaľ ide o vedenie súdneho konania a jeho výsledok.

44. Súd za dôvody hodné osobitného zreteľa v tomto konaní považoval predovšetkým podiel strán sporu na vzniku a priebehu konania. Žalobkyňa síce žiadala priznat' nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. až 3. rade, ale súd vzhliadol dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalovaní v 1. až 3. rade namietali priznanie nároku na náhradu trov konania žalobkyňi od začiatku, počas celého konania poskytovali súčinnosť, nepopierali dôvodnosť žaloby. Žalobkyňa podala pôvodne žalobu voči žalovanému, ktorý bol už v čase jej podania mŕtvy (D. O.). Okrem pôvodného nedostatku pasívnej vecnej legitímácie súd v priebehu sporu žalobkyňu upovedomil o tom, že bez vyhotovenia geometrického plánu nebude možné vec rozhodnúť. O potrebe vyhotovenia GP bola žalobkyňa upovedomená už v rámci katastrálneho konania, ktorý si ale vypracovat' vtedy (v roku 2020) nedala a učinila tak až v rámci súdneho konania. Bez rozdielu toho, či by žalované v 1. a 2. rade poskytli alebo neposkytli súčinnosť v rámci katastrálneho konania žalobkyňi predložením písomných listín, je zrejme, že k povoleniu vkladu

vlastníckeho práva na základe dohody o urovaní bez GP by nedošlo. Z obsahu spisu vyplýva, že súd v tomto prípade poskytol žalobkyni maximálnu súčinnosť, predžil jej viackrát lehotu na predloženie GP, vyzval ju na prípadné späťvzatie žaloby, keďže viac ako 18 mesiacov žalobkyňa nepreukázala dôvodnosť svojho nároku, a to z dôvodu, za ktorý nezodpovedali žalovaní a ani súd. Práve tieto skutočnosti, ale aj postoj žalovaných, ktorí od počiatku súhlasili so žalobou ako takou, odôvodňujú záver súdu aplikovať § 257 CSP. Práve použitie tohto ustanovenia je spravodlivé pre obe strany sporu, pretože vyššie uvedené dôvody predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Preto súd žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Nitra.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.